

ТУРЦИЯ · ИСТАНБУЛ, РАЙОН ФАТИХ (БАЛАТ – ФЕНЕР)

Желязната църква „Св. Стефан“

Българската църква на Златния рог в Истанбул, осветена през 1898 г.

Снимка: Желязната църква „Св. Стефан“ с камбанарията и куполите, на брега на Златния рог в Истанбул. Автор: Antoloji, CC BY-SA 4.0 (Wikimedia Commons).

ИСТОРИЯ НАКРАТКО

През юли 1849 г. княз Стефан Богориди дарява двора си на брега на Златния рог за българска църква. Каменен храм, започнат през 1858–1860 г., е изоставен, защото основите му се напукват: мястото е насип до самия бряг. На 27 февруари 1870 г. е учредена Българската екзархия, а новата църква е замислена и като символ на църковната независимост.

Металната конструкция е поръчана на виенската фирма „Рудолф Филип Вагнер“ по проект на архитекта Овсеп Азнавур. Тя е сглобена пробно в завода, пренесена в Цариград и монтирана до 1896 г. Храмът е осветен от екзарх Йосиф на 8 септември 1898 г.

ЗНАЕТЕ ЛИ? Конструкцията и външната облицовка тежат около 360 т, а вътрешната облицовка още около 140 т. През 2010 г. куполът е позлатен с дарения от българи от Пловдив.

КАКВО ДА ВИДИТЕ

- 1 Фасадите.** Чугунени орнаменти върху метална конструкция, която отдалеч изглежда като мрамор.
- 2 Вътрешността.** Облицована с мрамор; стените са двойни, с въздушна междина за вентилация.
- 3 Камбанарията и главният купол.** Над входа и над средата на храма с план на латински кръст.
- 4 Гробовете в двора.** Митрополитите Авксентий Велешки, Паусий Пловдивски и Иларион Макариополски.
- 5 Сградата на Екзархията.** Срещу църквата.

ЗАЩО „ЗАД МАКЕТА“ Много български забележителности са познати и като умалени макети. Този лист е за истинската: какво да видите на място, как да стигнете и какво да проверите, преди да тръгнете. Цялата статия: minibulgaria.bg/portfolio-item/jelqzna-curkva-grad-istanbul/

КАК ДА СТИГНЕТЕ

Църквата е на брега на Златния рог, между кварталите Фенер и Балат, в историческия полуостров на Истанбул. Трамвайна линия Т5 (Еминьоню – Алибейкьой) има спирки „Fener“ и „Balat“ покрай брега; от Еминьоню са 3–4 спирки.

Храмът е действащ: в него се служи за общността на цариградските българи. Влиза се тихо и с подходящо облекло.

МАРШРУТ Обиколка пеша за половин ген: „Св. Стефан“ → Вселенската патриаршия във Фенер → цветните улички на Балат → музеят Хора (Кахрийе).

РАБОТНО ВРЕМЕ И БИЛЕТИ

Посещения	Официално работно време не е публикувано от църквата или Екзархията. Неделя сутрин има служба; в останалото време проверете на място. ^[2]
Вход	Официални данни за входна такса не са публикувани; проверете на място.

Към 27.10.2026 г. няма официален източник за часовете и входа. Вземете лична карта или паспорт за пътуването до Турция и проверете условията за влизане.

НАОКОЛО

Вселенската патриаршия
Във Фенер, с църквата „Св. Георги“.
Улиците на Балат
Стари къщи, кафенета и стръмен калдъръм.
Гръцкият лицей „Фенер“
Червената тухлена сграда над квартала.
Музеят Хора (Кахрийе)
Византийски мозайки и стенописи.

ПРОВЕРЕТЕ, ПРЕДИ ДА ТРЪГНЕТЕ

- ☐ Дали църквата е отворена в деня на посещението
- ☐ Облекло, подходящо за храм
- ☐ Документите за пътуване до Турция

БЕЛЕЖКИ ОТ ПОСЕЩЕНИЕТО

ИЗТОЧНИЦИ

[1] Б. Иванова, Р. Ганев: Българските църкви в Цариград (LiterNet) — liternet.bg/publish22/b_ivanova/sv-stefan.htm

[2] БТА: богослужение в църквата „Св. Стефан“ (2026) — bta.bg/bg/galleries/483793

[3] Wikipedia: T5 (Istanbul Tram) — en.wikipedia.org/wiki/T5_(Istanbul_Tram)

[4] Istanbulis: Balat — istanpolis.org/post/balat

Текст: Редакция на Мини България, по официалните източници по-горе и по статията на minibulgaria.bg/portfolio-item/jelqzna-curkva-grad-istanbul/. Работното време и цените се променят: проверете ги преди посещението. Можете свободно да отпечатвате и споделяте този пътеводител.